

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/28/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123237780
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2026:4123237780.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Vlasty Ondrejkovej, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XXX, XXX XX E. F. G., 2/ H. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XXX, XXX XX E. F. G., obaja zastúpení: JUDr. Pavol Gráčík, advokát, so sídlom Farská 40, 949 01 Nitra, proti žalovanej: E. C. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX G., zastúpená: ZMK Legal, s. r. o., so sídlom Palackého 6403, 911 01 Trenčín, IČO: 47 251 247, v konaní o zdržanie sa protiprávneho konania a o späťvzati žaloby, o odvolaní žalovanej proti II. výroku uznesenia Okresného súdu Nitra č. k. 16C/71/2023 – 299 zo dňa 10. 01. 2025, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd m e n í uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 16C/71/2023 – 299 zo dňa 10. 01. 2025 v napadnutej časti II. výroku tak, že žalovaná m á proti žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

II. Žalovaná m á proti žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil (I. výrok) a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (II. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 a v časti trov konania s poukazom na § 256 ods. 1 a contrario Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že podanou žalobou sa žalobcovia domáhali, aby súd uložil žalovanej povinnosť zdržať sa protiprávneho konania a zabezpečiť svoje domáce zvieratá – mačky tak, aby nevníkali na susediace pozemky, ktoré sú vo vlastníctve žalobcov a na pozemky v spoluvlastníctve žalobcov so žalovanou a náhradu škody vo výške 285 eur s príslušenstvom. Podaním zo dňa 05. 10. 2023 žalobcovia vzali späť žalobu v časti náhrady škody vo výške 285 eur, pred doručením žaloby žalovanej.

Podaním zo dňa 15. 11. 2024 žalobcovia vzali žalobu späť v celom rozsahu a žiadali priznať nárok na náhradu trov konania. Uviedli, že žalovaná sa asi pred mesiacom odsťahovala zo susedného domu, vzala si svoje mačky a tým odpadol dôvod podanej žaloby. Nárok na náhradu trov konania žiadali priznať z dôvodu, že žalovaná nepreukázala skutočnosť, že nejde o jej mačky, ktoré im chodia na pozemok a po jej odsťahovaní sa na ich pozemku nenachádzajú žiadne mačky a ani ich výkaly. Súd prvej inštancie vyzval žalovanú na vyjadrenie k späťvzatiu žaloby, v ktorom žalovaná uviedla, že žaloba sa od počiatku javila ako nedôvodná, v rozpore s dobrými mravmi a vzhľadom na okolnosti ide o žalobu so šikanóznym charakterom. Ďalej uviedla, že je obeťou trestného činu žalobcu v 1. rade na jej majetku a v súvislosti so žalobcom v 1. rade súd v tomto konaní nariadil neodkladné opatrenie č. k. 12C/114/2024 – 18 dňa 28. 11. 2024, ktorým uložil žalobcovi v 1. rade zákaz priblížiť sa k žalovanej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov.

Vo svojom vyjadrení žiadala, aby jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške z dôvodu, že zastavenie konania bolo zavinené žalobcami, ktorí vzali žalobu späť v celom rozsahu z vlastnej iniciatívy. Žaloba bola podaná bez relevantných dôkazov a späťvzatie žaloby je účelové. Žalovaná bola nútená znášať náklady na svoju obranu a bola vystavená zbytočnému stresu v dôsledku nedôvodného konania žalobcov, najmä žalobcu v 1. rade.

Vzhľadom na dispozitívny úkon žalobcov, ktorým vzali žalobu v celom rozsahu späť a vyjadrenie žalovanej k späťvzatiu žaloby, prvoinštančný súd konanie zastavil. Hoci žalovaná vo svojom vyjadrení neuviedla výslovný súhlas so späťvzatím žaloby v celom rozsahu, tento jej súhlas bolo možné vyvodiť práve z formulácie vyjadrenia, v zmysle ktorého netrvala na ďalšom prejednaní tejto veci. Súd posudzuje podania z obsahovaného hľadiska, pričom vyjadrenie žalovanej sémanticky zodpovedá kladnému vyjadreniu jej súhlasu so späťvzatím žaloby. Súd prvej inštancie tak nemal pochybnosti o udelení jej súhlasu, ktorý bol nevyhnutný, pretože k späťvzatiu prišlo až po otvorení pojednávania.

4. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania primárne zamerl svoju pozornosť na to, komu je možné pričítať procesné zavinenie na zastavení konania. Uviedol, že je absolútne nepodstatná skutočnosť, či bola žaloba podaná dôvodne alebo nie, pretože súd v prípade späťvzatia žaloby posudzuje len procesnú zodpovednosť strán sporu za zavinenie na zastavení konania a neskúma vec z hľadiska hmotnoprávneho. Preto sú v tejto časti irelevantné akékoľvek úvahy strán sporu o dôvodnosti podanej žaloby (v časti zdržania sa protiprávneho konania), ako aj relevantnosti uplatnených dôkazov (k ich nedostatočnosti), ktoré boli súdu predložené. Podľa názoru prvoinštančného súdu išlo v danej veci o špecifickú procesnú situáciu, pretože k späťvzatiu žaloby došlo z dôvodu odpadnutia predmetu konania pre odsťahovanie sa žalovanej z miesta jej bydliska, kde sú spoluvlastníkmi susediacich pozemkov a domov strany sporu. Vzťahy medzi stranami sporu boli vyostrené už pred podaním žaloby, čo dokazuje odsúdenie žalobcu v 1. rade na základe právoplatného trestného rozkazu pod sp. zn. 21T/28/2023, vydaného dňa 10. 05. 2023 pre prečin poškodzovania cudzej veci (poškodenie terasy žalovanej), čím jej spôsobil škodu vo výške 729,50 eura. O tom, že sú vzťahy medzi stranami sporu vyhrotené, svedčí aj vedenie ďalších konaní (vydanie neodkladného opatrenia zo strany Okresného súdu Nitra, sp. zn. 12C/114/2024 zo dňa 28. 11. 2024, avšak nie je zrejmé, či je toto rozhodnutie právoplatné) proti žalobcovi v 1. rade, ktorému bol uložený zákaz priblíženia k žalobkyni, rôzne trestné oznámenia, ktoré podali strany sporu na seba (resp. medzi žalobcom v 1. rade a žalovanou). Všetky tieto skutočnosti svedčili pre taký záver súdu prvej inštancie, ktorý nemohol založiť procesné zavinenie žiadnej strany na zastavení konania. Inak povedané, odsťahovanie sa žalovanej z miesta bydliska nie je možné stotožňovať so splnením povinnosti uplatnenej žalobou, t. j. zabránenie prenikaniu mačiek na cudzí pozemok, len ktorá skutočnosť by viedla súd k záveru o povinnosti žalovanej nahradiť trovy žalobcom, čo však zjavne nebol daný prípad. V tejto veci prišlo k odpadnutiu predmetu sporu po tom, ako sa žalovaná (pravdepodobne aj pod vplyvom okolností) rozhodla opustiť miesto pôvodného bydliska, ktoré bolo predmetom sporov medzi stranami sporu. Prvkom zavinenia bola v tomto prípade náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, ktorú nemožno pričítať na ťarchu žalovanej strany. Pre mnohotvárnosť životných situácií, ktoré objektívne nie je možné konkrétne vymedziť v hypotéze procesnej právnej normy, zákonodarca v sporovom poriadku nevymedzil pojem procesné zavinenie zastavenia konania. Zavinenie je vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu. Procesné zavinenie na zastavení konania tak nebolo možné konštatovať ani na jednej zo strán sporu, v dôsledku čoho súd prvej inštancie rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP a contrario, v dôsledku čoho nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu.

5. Súd prvej inštancie skúmal aj existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pričom tieto v konaní nezistil. Napäté vzťahy medzi stranami sporu začali ešte pred podaním žaloby (odsúdenie žalobcu v 1. rade) a pokračovali aj počas tohto konania, preto tieto bolo možné považovať za okolnosti, ktoré svojim charakterom presahujú rámec predmetného sporu a nie je ich možné považovať za mimoriadne okolnosti tohto konania. Pri skúmaní, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov, by mali všeobecné súdy prihliadať na osobné, zárodkové, majetkové a iné pomery strán, ich procesný postoj a okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nárokov (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 05. 2021, sp. zn. III. ÚS 299/2021). V prejednávanej veci súd zohľadnil aj procesný postoj žalovanej strany, ktorá sa rozhodla podať vzájomnú žalobu smerujúcu proti žalobcom, ktorú však následne vzala späť. V podstate obe strany na seba podávali žalobu, procesný postoj oboch strán smeroval k uplatňovaniu svojho práva, zároveň však k bráneniu svojho práva, pričom podľa názoru súdu dôvodom podávania vzájomných žalôb bola značná animozita medzi stranami sporu. Súd tak zohľadnil všetky okolnosti vedúce k zastaveniu konania, napäté až

konfliktné nastavenie strán, ktoré však nebolo determinované existenciou vedenia tohto konania. Pokiaľ spory medzi stranami existovali ešte pred podaním žaloby a pokračovali aj počas tohto konania, nie je možné konštatovať zhoršenie vzťahov pre podanie žaloby vo veci samej. Priznanie nároku na náhradu trov konania žalobcom by bolo v predmetnej veci nielen nespravodlivým rozhodnutím, ale takéto rozhodnutie by negatívne zasiahlo do majetkovej sféry žalovanej. Rovnako ani priznanie náhrady trov konania žalovanej by nebolo spravodlivým rozhodnutím.

6. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti II. výroku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), keď zmenu bydliska žalovanej spájal so zánikom sporu, pričom neprihliadol na procesné zavinenie žalobcov, ktoré spočívalo v neodôvodnenom späťvzati žaloby a okolnosti na strane žalovanej neposudzoval, resp. ich nevyhodnotil ako okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nárok na náhradu trov konania patrí žalovanej. Ďalej namietala, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), keď súd nesprávne posúdil procesné zavinenie podľa § 256 ods. 1 CSP a contrario, podľa ktorého procesné zavinenie nebolo možné konštatovať na žiadnej zo strán. Súd prvej inštancie navyše riadne ani neskúmal dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré žalovaná má nárok na náhradu trov konania. Posledným dôvodom, pre ktorý žalovaná podala odvolanie je skutočnosť, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) a táto spočíva v tom, že vo vzťahu k vzniku nároku na náhradu trov konania súd len jednostranne prevzal tvrdenia žalobcov o ukončení prenikania mačiek (predmetu sporu) bez dokazovania a rozhodujúce skutočnosti osobného charakteru na strane žalovanej ako obete trestného činu hodnotil selektívne, rozdielne a nesprávne ako okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré jej nárok na náhradu trov konania nepatrí.

Žalovaná ďalej argumentovala tým, že súd pri svojom rozhodovaní, v rámci ktorého vyhodnotil, že k späťvzati žaloby došlo z titulu odpadnutia predmetu sporu z dôvodu odsťahovania sa žalovanej z miesta jej bydliska, nezohľadnil, že k zmene vlastníctva nehnuteľností nedošlo, a že žalovaná ich naďalej na dennej báze využíva. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odsťahovanie je okolnosť, ktorá vylučuje procesné zavinenie žalobcov na zastavení konania, a preto im nebola uložená povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania. Tento záver je podľa názoru žalovanej nesprávny, keďže predmetom sporu nebolo miesto bydliska žalovanej, ale prenikanie mačiek na pozemok žalobcov, čo súd nevyhodnotil dokazovaním. Odsťahovanie žalovanej neznamená, že sa odsťahovali aj mačky. Je to iba domnienka žalobcov, ktorú súd bez dokazovania prijal. Súd na jednej strane prijal domnienku žalobcov, že si žalovaná odniesla pri odsťahovaní mačky, avšak bez akéhokoľvek dôvodu ignoroval dôkazy predložené žalovanou, že nemá mačky, a že žaloba bola podaná bezdôvodne, šikanózne a v rozpore s dobrými mravmi.

V konaní nedošlo k zániku sporu, pretože medzi stranami nedošlo k dohode o urovaní a ani iný zánik sporu nebol v konaní dokázaný. Súd prvej inštancie síce správne uviedol, že odsťahovanie žalovanej nemožno stotožniť so splnením povinnosti uplatnenej žalobou, ale nesprávne vyhodnotil, že v dôsledku odsťahovania žalovanej došlo k zániku predmetu sporu. Tento záver odporuje zásadám procesného práva, keďže posúdenie zániku sporu (povinnosti suseda zabrániť prenikaniu mačiek) je otázkou hmotného práva, ktorú súd pri procesnom zavinení neposudzuje.

Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní neprihliadol ani na osobné a ďalšie pomery oprávnenej strany (žalovanej) a nezohľadnil, aký dopad bude mať na ňu aplikácia ustanovenia § 257 CSP.

Prvoinštančný súd tiež nesprávne uviedol, že napäté vzťahy, ktoré začali medzi stranami sporu ešte pred podaním žaloby (odsúdenie žalobcu v 1. rade) a pokračovali aj počas konania, svojím charakterom presahujú rámec tohto sporu. Súčasne, v rozpore s týmto tvrdením, súd úplne neopodstatnene vyvodil z týchto vzťahov „značnú animozitu medzi stranami sporu.“ Ak sa súd pustil do hodnotenia týchto vzťahov, mal vyhodnotiť, že žalovaná je osamelá matka s dvoma maloletými deťmi. Posledné tri roky sa sústavne bráni konaniu a správaniu žalobcov, najmä žalobcu v 1. rade. Trestná činnosť žalobcu v 1. rade, opakované šikanózne podania žalobcov na žalovanú, zneprijemňovanie života zvukovými rušičkami a iné schválnosti, zasahujú do života žalovanej, ovplyvňujú jej rodinný, pracovný a osobný život, ničia jej zdravie a stoja ju značné finančné prostriedky. Žalovaná bola obeťou trestného činu spáchaného žalobcom v 1. rade. Všetky úkony, ktoré odvtedy robí, sú obrannou reakciou na konanie alebo správanie žalobcu v 1. rade, pričom žalovaná vníma, že namiesto kritického postoja k spáchaniu trestného činu žalobca v 1. rade voči nej prechováva nenávisť a chce sa jej pomstiť. Ak súd svojvoľne neprizná nárok na náhradu trov konania žalovanej, dochádza len k ďalšej viktimizácii obeť, čo je podľa názoru žalovanej neprípustné.

Postoj žalovanej k veci súd nesprávne posudzoval vo vzťahu k podaniu vzájomnej žaloby. Vôbec neprihliadol na to, že žalovaná sa počas celého konania včas bránila, podala vyjadrenie k žalobe, vyjadrenie k replike, zúčastnila sa prvého pojednávania, iniciovala urovnanie tohto sporu aj v rámci iného konania, pripravovala sa na pojednávanie dňa 16. 10. 2024, ktoré bolo zrušené z dôvodu na strane žalobcov, pripravovala sa na pojednávanie dňa 18. 11. 2024, ku ktorému podala aj návrh na doplnenie dokazovania, a to skôr, ako došlo k späťvzatiu žaloby zo strany žalobcov.

Vo vzťahu k späťvzatiu vzájomnej žaloby súd nesprávne uviedol, že dôvodom späťvzatia malo byť to, že sa jej stratili obe mačky, pritom dôvodom bolo, že žalobcovia dočasne upustili od nadmerného používania zvukových rušičiek, ktoré boli predmetom vzájomnej žaloby.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaná navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie v časti trov konania zmenil tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom v plnom rozsahu alebo ho v tejto časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalobcovia vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedli, že podanou žalobou sa domáhali uloženia povinnosti žalovanej zdržať sa protiprávneho konania v podobe prenikania jej mačiek na susediace pozemky vo vlastníctve žalobcov. Žalovaná bola v čase podania žaloby vlastníčkou dvoch mačiek, ktoré neustále nekontrolovateľne prenikali na nehnuteľnosti žalobcov, čím nielenže obťažovali žalobcov, ale im aj spôsobovali škody na majetku, pričom práve žalovaná ako vlastníčka a majiteľka mačiek je povinná zabrániť ich vnikaniu na susediace pozemky. Táto povinnosť jej vyplýva z ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Už na prvom pojednávaní dňa 13. 03. 2024 žalovaná uznala, že bola majiteľkou dvoch mačiek, pričom jedna mačka sa jej niekde stratila a momentálne má už len jednu mačku. Následne niektorým z mnohých podaní žalovanej bolo žalobcom oznámené, že aj druhá mačka je nezvestná, pričom však táto jedna sa u žalobcov stále objavovala. Tak ako žalobcovia vo svojom späťvzatiu žaloby uvádzali, od kedy sa žalovaná zo susedného domu odsťahovala, žiadna mačka sa na ich pozemku už neobjavila, dvor žalobcov bol bez exkrementov a iných poškodení, ktoré vykonávali mačky žalovanej.

Už z uvedeného je zrejmé, že žaloba bola opodstatnená a hneď ako odpadol dôvod jej podania (odsťahovanie sa žalovanej zrejme aj s mačkami, ktoré prenikali na pozemok žalobcov), bola vzatá späť, avšak trovy konania si žalobcovia voči žalovanej uplatňovali, a to práve z vyššie uvedeného dôvodu.

Žalovaná v odvolaní tvrdila, že nehnuteľnosť nepredala a stále ju využíva. Túto skutočnosť žalobcovia nerozporujú, od začiatku však tvrdia, že sa žalovaná odsťahovala a od tohto momentu už žiadne mačky na ich pozemok nechodia. Žalovaná v odvolaní konštatuje úplne nepodstatné veci, ktoré nemajú nič spoločné s meritom veci. Podľa názoru žalobcov je podané odvolanie arbitrárne, nakoľko v ňom absentuje reálne zdôvodnenie odvolacích dôvodov, pričom nestačí tieto dôvody len uviesť, ale je potrebné ich aj odôvodniť a preukázať.

Žalobcovia preto navrhli odvolaciemu súdu, aby odvolanie odmietol, alebo v prípade, ak bude mať za to, že odvolanie spĺňa všetky náležitosti, aby napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu potvrdil.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že podané odvolanie je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle § 388 CSP zmeniť.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Náhrada trov konania plní vo vzťahu k sporovým stranám tri základné funkcie. Predovšetkým ide o funkciu kompenzačnú, ktorá vyplýva už zo skutočnosti, že trovy konania sa strane nahrádzajú. To je prejavom tradičného princípu, podľa ktorého tomu, kto je v práve, nemôže byť vedenie sporu na škodu. Súčasne možno pri náhrade trov konania vnímať aj prvky preventívnej funkcie, keďže nevyhnutnosť vzniku trov každého sporového konania do určitej miery preventívne pôsobí proti svojvoľnému a šikanóznemu uplatňovaniu alebo bráneniu domnelých subjektívnych práv na súde. Trovy konania a ich

náhrada plnia aj určitú sankčnú funkciu, a to najmä pri aplikácii princípu procesnej zodpovednosti za zavinenie (§ 256 CSP) a čiastočne aj v súvislosti s celkovou náhradou trov konania protistrany.

12. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je však doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie je transformovaná do podoby vyjadrenej v § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zaviniła, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinił.

13. Pojem „procesné zavinenie“ použitý v ustanovení § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu a dôsledkom je vznik trov protistrany. Pojem „procesné zavinenie“ je prítom nevyhnutné vykladať komplexne a extenzívne.

14. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobcovia v 1. a 2. rade sa podanou žalobou domáhali, aby súd uložil žalovanej povinnosť zdržať sa protiprávneho konania a zabezpečiť svoje domáce zvieratá – mačky tak, aby nevnikali na susediace pozemky, ktoré sú vo vlastníctve žalobcov a na pozemky v spoluvlastníctve žalobcov so žalovanou. Zároveň si od žalovanej uplatnili nárok na náhradu škody vo výške 285 eur s príslušenstvom, v tejto časti však vzali žalobu späť ešte pred jej doručením žalovanej. Súd prvej inštancie preto konal o zvyšku uplatneného nároku (zdržania sa protiprávneho konania) podľa § 145 ods. 3 CSP bez rozhodovania o zastavení konania v časti nároku o náhradu škody. Vzájomnou žalobou podanou v priebehu konania žalovaná v pozícii žalobkyne žiadala, aby súd nariadil žalovaným v 1. a 2. rade (žalobcom v 1. a 2. rade ako vlastníkom pozemku parcela KN-C č. XXXX/X, kat. úz. E. F. G.), oplotenie pozemku v časti, ktorá susedí s pozemkom parcela KN-C č. XXXX/XX, kat. úz. E. F. G.. Pred jej doručením protistrane vzala vzájomnú žalobu späť. Súd prvej inštancie konanie o vzájomnej žalobe zastavil uznesením č. k. 16C/71/2023 – 210 zo dňa 22. 07. 2024 a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaným v 1. a 2. rade nárok na ich náhradu nepriznal, nakoľko im v tejto súvislosti žiadne nevznikli.

Dôvodom následného späťvzatia žaloby vo veci samej zo strany žalobcov bola skutočnosť, že žalovaná sa zo svojho domu odsťahovala a vzala si svoje mačky, čím mal podľa názoru žalobcov odpadnúť aj dôvod podanej žaloby. Žalovaná po doručení späťvzatia žaloby na ďalšom pokračovaní v konaní netrvala, žiadala však priznať nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, keďže zastavenie konania bolo zavinené žalobcami a aj žaloba bola zjavne nedôvodná a podaná bez relevantných dôkazov.

15. Súd prvej inštancie po úplnom späťvzatí žaloby vo veci samej konanie zastavil a nepriznanie nároku na náhradu trov konania žiadnej zo sporových strán (teda ani žalovanej ako odvolateľke) odôvodnil tým, že vo veci prišlo k odpadnutiu predmetu sporu po tom, ako sa žalovaná (pravdepodobne aj pod vplyvom okolností) rozhodla opustiť miesto pôvodného bydliska, ktoré bolo predmetom sporov medzi stranami sporu. Prvkom zavinenia mala byť v tomto prípade náhoda (odpadnutie predmetu sporu), ktorú nemožno pričítať na ťarchu žalovanej strany. Podľa názoru prvoinštančného súdu nebolo možné procesné zavinenie na zastavení konania konštatovať ani na jednej zo strán sporu, v dôsledku čoho súd aplikoval ustanovenie § 256 ods. 1 CSP a contrario a nárok na náhradu trov konania žalobcom a ani žalovanej nepriznal. Pri svojom rozhodovaní skúmal aj existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pričom tieto v konaní nezistil. Mal za to, že priznanie nároku na náhradu trov konania žalobcom by bolo v predmetnej veci nespravodlivým rozhodnutím, ktoré by negatívne zasiahlo do majetkovej sféry žalovanej, ale ani priznanie náhrady trov konania žalovanej by nebolo spravodlivým rozhodnutím.

16. Žalovaná v podanom odvolaní nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, ktorý zmenu bydliska žalovanej spájal so zánikom sporu, pričom neprihliadol na procesné zavinenie žalobcov, ktoré spočívalo v nedôvodnom späťvzatí žaloby a okolnosti na strane žalovanej neposudzoval, resp. ich nevyhodnotil ako okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nárok na náhradu trov konania patrí žalovanej. Argumentovala tiež tým, že súd len jednostranne a bez dokazovania prevzal tvrdenia žalobcov o ukončení prenikania mačiek (predmetu sporu), pričom rozhodujúce skutočnosti osobného charakteru

na strane žalovanej ako obeť trestného činu hodnotil selektívne a nesprávne ako okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré jej nárok na náhradu trov konania nepatrí. Súd síce uviedol, že odsťahovanie je okolnosť, ktorá vylučuje procesné zavinenie žalobcov na zastavení konania, v dôsledku čoho im nebola uložená povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania, tento záver je však nesprávny, keďže predmetom sporu nebolo miesto bydliska žalovanej, ale prenikanie mačiek na pozemok žalobcov, čo súd nevyhodnotil dokazovaním. Odsťahovanie žalovanej neznamená, že sa odsťahovali aj mačky. Je to iba domnienka žalobcov, ktorú súd bez dokazovania prijal.

17. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a odvolacích námietok žalovanej dospel k zhodnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že odsťahovanie žalovanej z dotknutej nehnuteľnosti nemožno stotožňovať so splnením povinnosti uplatnenej žalobou. Ako nesprávna sa však javí odvolaciemu súdu úvaha prvoinštančného súdu, že v dôsledku uvedenej skutočnosti odpadol aj predmet sporu, ktorým bolo zabránenie prenikania mačiek žalovanej na nehnuteľnosti žalobcov. Či sa tak pričinením žalovanej v priebehu konania naozaj stalo totiž z obsahu súdneho spisu nevyplýva. Uvedenú skutočnosť nemožno vyvodiť ani z jednostranného tvrdenia žalobcov o odsťahovaní sa žalovanej zo susednej nehnuteľnosti „pravdepodobne“ aj so svojimi mačkami, čo žalovaná spochybnila svojím posledným tvrdením, že nemá mačky a nehnuteľnosť na dennej báze využíva.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vzájomné vzťahy sporových strán sú dlhodobo vážne narušené a pokiaľ sa ich žalobcovia rozhodli riešiť podaním tejto žaloby a jej následným späťvzatím, v dôsledku čoho o nej nemohlo byť meritórne rozhodnuté, a tým ani relevantne zistené, či bola alebo nebola podaná dôvodne, potom sú to práve žalobcovia, ktorí procesne zaviniли, že konanie muselo byť zastavené a zásadne im vzniká povinnosť nahradiť druhej procesnej strane (žalovanej) trovy konania.

18. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

19. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

20. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Keďže ani odvolací súd v danej veci nezistil existenciu výnimočných okolností a dôvody hodné osobitného zreteľa, za splnenia ktorých by bolo možné aplikovať ustanovenie § 257 CSP a náhradu trov prvoinštančného konania žalovanej sčasti alebo úplne nepriznať, odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti II. výroku o trovách konania podľa § 388 CSP tak, že žalovaná má proti žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že odvolací súd priznal plne úspešnej žalovanej nárok na ich náhradu proti žalobcom v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

25. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.